

نخستین بانوی داور در فدراسیون تکواندو افغانستان: ورزش زندگی ام بود که از من گرفتند!

عبدالرازق اختیاریگ

«بعد از آمدن طالبان حس بدی دارم؛ حس ناامیدی. احساس می‌کنم هویت مه از دست دادم. ورزش هویت مه بود که دست دادم و این خیلی برایم دردآور است. وقتی فکر می‌کنم که به خاطر دختر بودنم دیگر ورزش و تحصیل نمی‌توانم، حتا امیدم نسبت به زندگی قطع می‌شود.»

این بریده‌ای از حرف‌های یاسمین احمدی عزیز، نخستین بانوی داور در فدراسیون تکواندو افغانستان و آموزگار فیتنس بانوان است؛ بانوی که پس از آمدن طالبان، زندگی‌اش به گونه‌ی غیرقابل باور تغییر کرده است. زنان و دختران و افغانستان در درازای 20 سال گذشته با چالش‌های زیادی روبه‌رو بوده است؛ اما با همه‌ی چالش‌ها، دست‌آوردهای چشم‌گیری نیز داشته‌اند.

یکی از بخش‌هایی که زنان و دختران افغانستان در آن به پیش‌رفت‌های چشم‌گیری دست یافته بودند، ورزش بود؛ اما اکنون که نزدیک به سه ماه از حضور طالبان و سقوط کابل می‌گذرد، همه چیز برای زنان عوض شده. طوری که دیگر از کلب‌های ورزشی و ورزش دختران خبری نیست و مکتب‌ها و مراکزهای آموزشی برای دختران بالاتر از صنف هفتم مکتب، باز نشده است. این همه، گویا است که اراده‌ی طالبان برای راندن زنان در پستوهای خانه‌ها محکم است؛ اراده‌ای که همه‌ی روزنه‌های زندگی را به روی یاسمین و هم‌قشری‌هایش بسته نگاه می‌دارد.

یاسمین احمدی عزیز، اکنون خانه‌نشین شده است. او که قبل از آمدن طالبان، ۲۰-۲۵ دختر را در کلب فتنس و بیش‌تر از ۳۰ دختر را در کلب تکواندو آموزش می‌داد، می‌گوید: «حق انتخاب، حق آزادی فردی، حق تحصیل، حق ورزش و حق فعالیت در جامعه را از دست داده است.»

به گفته‌ی او، در کم‌تر از سه ماه گذشته که طالبان آمده‌اند، فعالیت‌های ورزشی زنان به کلی متوقف شده و به همین دلیل ناچار است برای عقب‌نماندن از تمریناتش در خانه تمرین کند. هم‌چنان، ۵۰-۶۰ دختری که با یاسمین عضویت رسمی فدراسیون تکواندو افغانستان را داشتند نیز به سرنوشت مشابهی روبه‌رو شده‌اند. این در حالی است که برای بسیاری از این دختران، ورزش جز هویت شان بوده است که اکنون حس می‌کنند آن را از دست داده‌اند.

به دنبال سقوط کابل و وضع محدودیت‌های طالبان بر زنان، شماری از زنان فعال مدنی و سیاسی با راه‌اندازی گروه‌های آبی‌هایی در شهر کابل خواستار مشارکت زنان در سیاست و فعالیت‌های اجتماعی شدند، گروه‌های آبی‌هایی که با سرکوب طالبان دوباره خاموش شده‌اند. با آن‌که جامعه‌ی جهانی از طالبان خواسته‌اند که به زنان اجازه آموزش، کار و ورزش را بدهند؛ اما تا هنوز کابینه‌ی سرپرست طالبان در این مورد تصمیمی نگرفته است.

این در حالی است که تا سه ماه پیش شهروندان افغانستان فکر نمی‌کردند که روزی طالبان دوباره قدرت را به دست بگیرند و بر مردم به ویژه زنان محدودیت وضع کنند. طوری که در کابل تا سه ماه پیش زندگی جریان داشت؛ دختران و زنان در کنار پسران و مردان کار می‌کردند، درس می‌خواند

و برای ساختن آینده‌ی بهتر تلاش می‌کردند؛ اما همه چیز با فرار محمد اشرف غنی، رییس‌جمهور پیشین و چیره‌شدن طالبان بر شهرها، تغییر کرد.

با یاسمین احمدی دو روز پیش از سقوط کابل به دست طالبان نیز مصاحبه کردم؛ اما به دلیل داغ‌شدن میدان نبرد و سقوط پی‌هم ولایت‌ها، فرصت نشد گزارشش را تمام کنم. در آن زمان نیز یاسمین گفته بود: «اگر طالبان بیایند، تحصیل، تمرین و آزادی بیان مه از دست می‌تم. بعد از آمدن طالبان دیگه هیچ کدام از این کارها را انجام داده نمی‌تانم، اونا با تحصیل و ورزش دختران مخالف استند.»

با این حال او، هرگز فکر نمی‌کرد که طالبان یک‌شبه همه‌چیز را به دست بگیرند و آرزوی او و میلیون‌ها شهروند افغانستان را نابود کنند.

بانو احمدی که یگانه آرزوی زندگی‌اش ادامه‌ی فعالیت‌های ورزشی بود، تا پیش از آمدن طالبان، ده‌ها دختر جوان و نوجوان را در کلب فتنس آموزش می‌داد. او هم‌زمان دو رشته‌ی ورزشی را پیش می‌برد. به گفته‌ی خودش، چهار سال در رشته‌ی فتنس و هفت سال در بخش تکواندو آموزش دیده است و نخستین بانوی داور در فدراسیون تکواندو نیز است.

گفتنی است که زنان و دختران افغانستان پس از آمدن طالبان نه تنها از ورزش کردن محروم شده اند؛ بلکه دختران حق رفتن به مکتب، دانشگاه، کار و حتا شرکت در محافل سیاسی را از دست داده اند. طالبان، نه تنها وزارت امور زنان را از ساختار دولت حذف کرده؛ بلکه هیچ فرصتی را برای اشتراک زنان در کابینه و ساختار دولتی، در نظر نگرفته است.

بسیاری از فعالان اجتماعی و سیاسی زنان به دلیل عقبه‌ی کاری‌شان در عرصه‌های مختلف و به ویژه ورزش، افغانستان را ترک کرده اند و همینطور هزاران نفر دیگری که در معرض خطر قرار دارند، تا هنوز نتوانسته اند راهی را برای بیرون‌شدن از افغانستان پیدا کنند. یاسمین یکی از آن افرادی است که در افغانستان گیر مانده است. «مه د ایی دولت سرکوب می‌شم. تلاش کردم/ می‌کنم که برای ادامه‌ی تحصیل و ورزشم بیرون شوم؛ اما تا حال موفق نشدم.»

به گفته‌ی این بانوی ورزش‌کار، از دختر خانم‌های تکواندو کار، تنها یک گروه 7 نفری به استرالیا رسیده اند. او مسؤولان فدراسیون تکواندو را مقصر می‌داند و می‌گوید که این کمیسیون تا هنوز برای دفاع از حقوق زنان تکواندوکار هیچ کاری انجام نداده است.

خواستم دیدگاه فدراسیون تکواندو افغانستان را در این مورد داشته باشیم؛ اما از جهت این که بسیار از مسؤولان بلندپایه‌ی آن در خارج از کشور به سر می‌برند، کسی حاضر به پاسخ‌دهی نشد. با این همه بانوان ورزش‌کار از حکومت طالبان می‌خواهند، اجازه دهند که زنان به کار و فعالیت‌های پیشین‌شان ادامه دهند.